

De poëzie van een deuropening

Recensie theater

Spelers die hun spel op het spel zetten? De Hoe 'debutteert' met een even complexe als verleidelijke ode aan het theater.

Plaats twee acteurs in de deuropening van een hotelkamer en je hebt spanning troef. Zeker in flirts scènes suggereert een geopende deur zowel intimiteit als afstand, het binnenkomen en het buitensluiten. Geen scène vat die ambiguïteit beter dan die in de film *Opening night* uit 1977, waarin een diva-actrice (Gena Rowlands) haar medespeler probeert te verleiden (gespeeld door haar echtgenoot en regisseur John Cassavetes). Pas wanneer hij de deur sluit, stopt het spel.

De sensuele scène opent dit 'debuut' van De Hoe - waarmee de gezelschappen van Peter Van den Eede (De Koe) en dochter Ans (Hof van Eede) de krachten bundelen. Ook hier is achter de schermen een familie aan het werk. In dit stuk wordt de deuropening dan ook een metafoor: een grijsruimte tussen publiek en privaat, onderhandelbaar als het toneel zelf.

Net als zoveel creaties van De Koe en Hof van Eede barst *Opening night* van betekenis. Geprikkeld door het koppel Cassavetes-Rowlands oefenen de zeven acteurs zich in verleidingsscènes. Hun livevideo met gezwollen strijkers en hunkerende blikken imiteert meesterlijk de pathetiek van Hollywood. Maar dit blijft wel theater - de kunst om de realiteit op een kier te zetten, te flirten met het 'echte leven'.

In *Opening night* vormt de liefde de doorsteek om op het acteursvak te reflecteren. Lust is een 'spel dat je voor elkaar bewaart', eenzaamheid laat zich 'wegrepeteren'. Als Natali Broods zich afvraagt of je liefde met herhaling doodt of net voedt, praat ze óók over de acteur die een tekst avond na avond blijft opvoeren alsof die ter plekke is bedacht.

De magie van de theatertekst, filosofeert Willem de Wolf, ligt in 'de hoe', de manier waarop je hem uitspreekt. *Opening night* leest in die zin als de programmaverklaring van dit nieuw samengestelde gezelschap, waarbij het toneel zelf op het spel staat.

Nee, de filosofie daarvan is allesbehalve nieuw - de metabespiegelingen over begin, midden en einde lijken zelfs weggelopen uit De Koe-creaties als *Beckett Boulevard* en *Hellogoodbye*. Maar dit script is zo gelaagd en deze acteurs zijn zo beslagen dat zelfs de zoveelste deconstructie van hun toneelrealiteit als iets kwetsbaars binnenkomt. Of hilarisch, in het geval van Peter Van den Eede.

Opening night is dus een beetje debuut, maar vooral vintage De Hoe. Die slaagt erin om iets tien keer te herhalen en het die tiende keer alsnog te laten klinken als een gebeurtenis. Een open deur zal nooit meer hetzelfde zijn.

Opening night De Hoe Nog vandaag op Theater aan Zee. Vanaf oktober op tournee in Vlaanderen en Nederland.

Gilles Michiels